

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת

מיכל מרים וולדיגר
יונתן מישרקי
אבי מעוז
צבי ידידיה סוכות
קטי קטרין שטרית
יצחק קרויזר
חווה אתי עטייה
מיכאל מרדכי ביטון
מירב בן ארי
גלית דיסטל אטבריאן
אושר שקלים
ניסים ואטורי
פנינה תמנו
טטיאנה מזרסקי
דבי ביטון
מטי צרפתי הרכבי
אפרת רייטן מרום
יצחק פינדרוס
יעל רון בן משה
אימאן חיטיב יאסין

מצטרף : חבר הכנסת איתן גינזבורג

פ/25/6550

הצעת חוק שיקום מתמודדי נפש בקהילה (תיקון – תוכנית השיקום ומימושה), התשפ"ו–2026
תיקון סעיף 3 1. בחוק שיקום מתמודדי נפש בקהילה, התש"ס–2000¹ (להלן – החוק העיקרי),
בסעיף 3(א), במקום "פסיכיאטר" יבוא "עובד מקצועי או של מתאם הטיפול
הזמני כאמור בסעיף 13(ג),".

¹ ס"ח התש"ס, עמ' 231.

- תיקון סעיף 5 .2 בסעיף 5(1)(ב) לחוק העיקרי, אחרי "איכותם", יבוא "גיוונם והתאמתם התרבותית",.
- תיקון סעיף 13 .3 בסעיף 13 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:
- "(ג) בצד כל ועדת שיקום אזורית יפעל רכז (בחוק זה – הרכז) שיסייע למתמודד נפש כאמור בסעיף 3 בהגשת פנייה לקביעת זכאותו לתוכנית שיקום כאמור באותו סעיף; הרכז רשאי להפנות את מתמודד הנפש למתאם טיפול זמני שיסייע למתמודד הנפש בבניית מתווה לתכנית שיקום לשם הגשתו לוועדת שיקום אזורית."
- תיקון סעיף 14 .4 בסעיף 14 לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (א), בסופו יבוא "ועדת השיקום תיתן את החלטתה בתוך שלושה חודשים ממועד הפנייה";
- (2) בסעיף קטן (ב), בסופו יבוא "תוכנית השיקום תפרט, נוסף על השירותים והיקפם, גם יעדים מדידים, וכן מנגנוני משוב ולוחות זמנים לעניין יישום התוכנית, הערכת יעילותה והצורך בעדכונה";
- (3) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:
- "(ג) ועדת שיקום אזורית רשאית לאשר למתמודד הנפש שירות שיקום טיפולי עד להחלטה על תוכנית שיקום או עד למימוש תוכנית השיקום, ואם כללה תוכנית השיקום שנקבעה שירותים בתחום התעסוקה או הדיור – גם במהלכם, לתקופה ובהיקף שתקבע הוועדה; לעניין זה, "שירות שיקום טיפולי" – שיקום תפקודי-קוגניטיבי במרכז לשיקום יום בקהילה."
- (4) בסעיף קטן (ד), במקום "בתכנית" יבוא "דוח שיכין הרכז על מימוש היעדים המדידים לעניין יישום תוכנית" ובסופו יבוא "העתק הדוח יימסר למתמודד הנפש".
- תיקון סעיף 15 .5 בסעיף 15 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:
- "(ד) השר רשאי לקבוע נסיבות שבהן ועדת שיקום אזורית לא תהיה רשאית להפעיל את סמכויותיה כאמור בסעיף קטן (א), כולן או חלקן.

(ה) נקבעה למתמודד נפש תוכנית שיקום, רשאי מתמודד הנפש לקבל את סוג השירותים שנקבע בתוכנית השירותים מנותן שירותי שיקום שיבחר מבין נותני השירות שנכללו במידע לפי סעיף 19, ורשאי הוא לשנות את בחירתו, ובלבד שחלפו שישה חודשים לפחות מהמועד שבו בחר נותן שירותי שיקום כאמור.

(ו) מתמודד נפש שבמשך תקופה, שאינה עולה על 18 חודשים, הפסיק לקבל שירותים לפי תוכנית שיקום בשל נסיבות התלויות בו, זכאי להמשך קבלת השירותים לפי אותה תוכנית שיקום לאחר שהנסיבות האמורות חדלו להתקיים."

תיקון סעיף 25 .6 בסעיף 25 לחוק העיקרי, אחרי פסקה (4) יבוא:

"(5) אמות מידה לתפקידי ספקי הליווי האישי השיקומי, ובכלל זה רכז, מתאם טיפול, מדריך, חונך וסומך;"

תיקון התוספת .7 בתוספת לחוק העיקרי –

(1) בפרט (ב), אחרי פסקה (5) יבוא:

"(6) סיוע בשכר דירה למי שנקבעה לו תוכנית שיקום, המתגורר במסגרת שאינה מנויה בפסקה (1) ואינה דיור מוגן;"

(2) בפרט (ז) –

(א) בכותרת, בסופה יבוא "וליווי אישי שיקומי";

(ב) האמור בו יסומן "(1)" ובסופו יבוא "לפי היקף השירותים ולוחות הזמנים שנקבעו בתוכנית השיקום";

(ג) אחרי פסקה (1) יבוא:

"(2) מינוי בעל תפקיד אחר למתן ליווי אישי שיקומי, ובכלל זה, מדריך, חונך או סומך."

ד ב ר י ה ס ב ר

חוק שיקום מתמודדי נפש בקהילה, התש"ס-2000 (להלן – החוק), היווה בעת חקיקתו פריצת דרך משמעותית והניח את התשתית הנורמטיבית לשילובם של מתמודדי נפש בחברה תוך מתן מענה שיקומי בקהילה. עם זאת, ניסיון מצטבר של למעלה משני עשורים, לצד לקחים שנלמדו מן המציאות בשטח, העלו כי נדרשים עדכונים מהותיים בחוק במטרה להנגיש ולטייב את השירות הניתן לאוכלוסיית מתמודדי הנפש ולהתאימו לסטנדרטים המקצועיים העדכניים.

ביסודו של תיקון זה עומדת השאיפה להנגיש את זכויות המשתקמים, לפשט את ההליכים

הביורוקרטיים הכרוכים במימושן ולהבטיח מעטפת מקצועית אפקטיבית לאורך כל תהליך השיקום. התיקון המוצע נועד לעגן בחקיקה מספר נדבכים מרכזיים: ראשית, הסדרת מנגנוני ליווי כבר בשלב הפנייה הראשוני, באמצעות רכז ליווי ומתאם טיפול זמני. צעד זה נועד להבטיח כי בניית תוכנית השיקום תתבצע באופן מקצועי ונגיש, תוך הסרת חסמים העומדים בפני הפונים. שנית, הטמעת תפיסה של שיקום מבוסס תוצאות, הכולל יעדים מדידים ומנגנוני בקרה. אלו נועדו להבטיח את ישימותה של תוכנית השיקום, את יעילותה ואת יכולתה להגיב לשינויים בצרכי המתמודד בזמן אמת. שלישית, מתן משקל משמעותי לעיקרון הבחירה החופשית של מתמודד הנפש ובני משפחתו בבחירת נותני השירות, תוך הבטחת רצף שיקומי המגן על זכויות המשתקם גם במצבי משבר זמניים. רביעית, עיגון סטנדרטים מקצועיים ואמות מידה אחידות לכלל בעלי התפקידים במערך הליווי (מדריכים, חונכים וסומכים), במטרה להבטיח רמת שירות מקצועית ואיכותית בכלל שירותי השיקום הניתנים בקהילה. התיקון המוצע נועד להפוך את החוק הקיים לכלי חקיקתי מתקדם, המציב את כבודו ואת אוטונומיית הרצון של מתמודד הנפש במוקד. באמצעות הסרת חסמים, הגדרת יעדים ברורים והסדרת המקצועיות של מערכי הליווי, מבקש התיקון לקדם את הצלחתם של תהליכי השיקום ואת איכות חייהם של המתמודדים בקהילה.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ב בשבט התשפ"ו (09.02.2026)